

Vuxengissa

[vuxen|giss·a]

• Uttryck då vuxna tar sig tolkningsföreträde i barns och ungas liv. När den vuxne tror sig veta bättre om den unges liv än den själv. Situationen kan få allvarliga konsekvenser för den unge.

MASKRC
OSBARN

Maskrosbarns valkrav - för barns rätt till individ Anpassat stöd

1 Sluta vuxengissa och stärk stödet till placerade barn genom rätten till en stödperson

Socialtjänsten ska göras skyldig att alltid erbjuda barn en stödperson i samband med en jour- eller familjehemsplacering. Barn som placeras i jour- eller familjehem anses ha fått samhällets tyngsta insats, vilket bidrar till att barnen väldigt sällan får ytterligare stöd beviljat av socialtjänsten. Enbart 20 % av kommunerna uppger att de erbjuder barnen andra typer av stöd, trots att en placering i familjehem endast är en boendelösning och omöjligt kan tillgodose barnets alla behov. Placerade barn vittnar om vilken svår omställning en placering innebär och hur svårt det är att hantera alla känslor i samband med detta.

2 Sluta vuxengissa och inför ett nationellt krav på kommuner att följa upp och utvärdera kvalitén på insatser utifrån barns upplevelser

Socialtjänstens insatser måste följas upp och utvärderas för att säkerställa att de hjälper barn och för att bättre kunna anpassa insatserna efter barns behov. Därför behöver ett nationellt krav kring uppföljning införas. Idag finns inget uttryckligt krav i socialtjänstlagen på uppföljning av insatser som ges till barn. Endast 15 % av kommunerna följer upp resultatet av insatser, vilket lett till att det finns väldigt lite kunskap om både kvalitén och resultatet av befintliga insatser.

3 Sluta vuxengissa och tillsätt en statlig utredning som ser över öppna insatser till barn

En utredning behöver tillsättas med målet att se över hur väl nuvarande insatser motsvarar barns behov, synliggöra eventuella luckor samt säkerställa likvärdigheten över landet. Många av de insatser som finns idag har funnits länge, men har varken utvecklats eller utvärderats utifrån barns egna åsikter och behov. 54 % av barnen i rapporten *Jag är bara en påse med pengar* (2016) anger att de inte tycker att de fick det stöd och hjälp som de behövde av insatsen. Det finns även en stor ojämlikhet över landet och var du bor påverkar vilket typ av stöd du kan få som barn.

4 Sluta vuxengissa och involvera barn i utvecklingen av stödinsatser

Regeringens rutiner måste innefatta att göra barn delaktiga, redan inför att direktiv till nya utredningar ska skrivas samt under hela processen. De ska vara delaktiga på ett sätt där de ses som experter, får förutsättningar att påverka samt att deras åsikter tas stor hänsyn till. Mycket görs för att stärka barns rätt till stöd, både gällande öppna insatser och placeringar. Barns röster är däremot alltför frånvarande i dessa arbeten. Om vi som land ska kunna säga att vi arbetar utifrån Barnkonventionen och artikel 12 så måste barn involveras i utvecklingsarbeten på ett mycket mer omfattande sätt.

Vuxengissa

[vuxen|giss·a]

• Uttryck då vuxna tar sig tolkningsföreträde i barns och ungas liv. När den vuxne tror sig veta bättre om den unges liv än den själv. Situationen kan få allvarliga konsekvenser för den unge.

Maskrosbarn arbetar för de 500 000 barn och unga i Sverige vars föräldrar har ett missbruk, psykisk sjukdom eller utsätter dem för våld. För de här barnen är samhällets insatser, skydd och stöd helt avgörande för att kunna utvecklas och må bra, ibland till och med för att överleva. Barnkonventionen är tydlig gällande hur långt barns rättigheter sträcker sig och därmed hur stora skyldigheter vi som vuxna har att uppfylla dem.

I Sverige finns en bild av att det svenska skyddsnätet för barn är fungerande. Att barn kan vända sig till socialtjänsten, hälso- och sjukvården och skolan när de behöver hjälp. Barnen vi möter vittnar dock om ett system som är gjort av och för vuxna. Ett system där barnens individuella behov av stöd inte får styra och där deras röster varken hörs eller tas på allvar. Ett system där föräldrars rätt går före barns behov.

I de möten vi dagligen har med barn får vi återkommande höra exempel på när vuxna inte tillåter barnen vara delaktiga i beslut som rör dem. Vuxna gissar vad barnen behöver och önskar få för stöd, istället för att fråga dem.

Att vuxengissa kan få förödande konsekvenser för barn.

Samhället står inför stora utmaningar vad gäller barn som lever i utsatthet, deras hälsa och utveckling. Den psykiska ohälsan ökar, våld i hemmet är ett stort samhällsproblem och ungdomskriminalitet står högt upp på den politiska dagordningen. Köerna till barn- och ungdomspsykiatri är långa och väldigt få barn får stöd av socialtjänsten. Under 2020 fick endast 35 300 barn och unga öppna insatser från socialtjänsten, trots att ett par hundratusen barn kommer till socialtjänstens kännedom varje år. De få barn som får tillgång till stöd, får i de allra flesta fall inte rätt stöd.

Stöden som idag erbjuds i socialtjänstens regi har varit desamma under lång tid och har i mycket liten utsträckning följts upp eller utvärderats, framför allt inte utifrån barnens egna upplevelser. Det finns även en stor ojämlikhet över landet, vilket innebär att barnets bostadsort påverkar vilken typ av stöd som finns tillgängligt.

Barnens upplevelser är att de ska passas in i de befintliga stöd som finns, istället för att deras individuella behov får styra. De tycker att vuxengissningar går före deras egna åsikter och erfarenheter. Forskning visar att ju större grad av delaktighet barn har i kontakt med socialtjänsten, desto större chans är det att det stöd som beviljas faktiskt stämmer överens med barnets behov och därmed har effekt.

Barn vill ha ett slut på vuxengissningar och involveras i frågor som rör deras liv.

Maskrosbarn stöttar barn vars föräldrar har ett missbruk, psykisk sjukdom eller utsätter dem för våld. På barnens uppdrag bedriver Maskrosbarn även ett påverkansarbete med syfte att förbättra lagar, processer och system som rör barnens möjlighet till ett bättre liv.

Läs mer på vår hemsida maskrosbarn.org

MASKROSBARN